Çözüm Odakl? Dü?ünme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çözüm Odakl? Dü?ünme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19421

ARABPSYCHOLOGY.COM

Öz

Çözüm Odakl? Dü?ünme Ölçe?i (ÇODÖ), bireylerin çözüm odakl? bili?sel süreçlerini ve sorunlar yerine çözümlere odaklanma e?ilimlerini de?erlendirmek amac?yla geli?tirilen Solution Building Inventory (SBI) envanterinin Türkçe'ye uyarlanm?? biçimidir. Bu uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türk kültürüne özgü geçerlik ve güvenirlik özelliklerini inceleyerek, çözüm odakl? yakla??mlar?n psikoloji alan?ndaki kullan?m?na katk? sa?lamay? hedeflemektedir.

Ölçek, özellikle k?sa süreli çözüm odakl? terapi ba?lam?nda bireylerin yap?land?r?c? dü?ünme becerilerini ölçmek için tasarlanm??t?r. Ölçe?in uyarlamas?, 2021 y?l?nda Arslan, Okur ve Smock Jordan taraf?ndan gerçekle?tirilmi? ve uluslararas? bir akademik dergide yay?mlanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Çözüm Odakl? Dü?ünme, **Solution Building Inventory**, SBI, Ölçek Uyarlama, **Psikometrik Özellikler**, K?sa Süreli Terapi, **Bili?sel De?erlendirme**.

Yazarlar

Ümu?t Arslan, Sinan Okur, Sara Smock Jordan.

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, Solution Building Inventory'nin (SBI) Türk kültürü ba?lam?nda geçerlik ve güvenirlik standartlar?n? sa?layarak, çözüm odakl? dü?ünme becerilerinin standardize edilmi? bir araçla ölçülmesine olanak tan?makt?r. Orijinal ölçek, bireylerin zorluklar kar??s?nda ne kadar çözüm odakl? dü?ündü?ünü, geçmi? ba?ar?lara odaklanma ve gelecekteki olumlu de?i?imleri hayal etme kapasitelerini ölçmek için tasarlanm??t?r.

Uyarlama çal??mas?, Türk örnekleminde çözüm odakl? yakla??mlar?n etkinli?ini de?erlendirmek ve bireysel farkl?l?klar? saptamak üzere klinik ve akademik ara?t?rmalarda kullan?labilecek güvenilir bir araç sunmay? amaçlamaktad?r. Ölçek, bireyin sorunlar? a?ma ve hedeflere ula?ma konusundaki **bili?sel e?ilimlerini** saptamada önemli bir rol oynar.

Yap?

Çözüm Odakl? Dü?ünme Ölçe?i (ÇODÖ), a??rl?kl? olarak Çözüm Odakl? K?sa Süreli Terapi (ÇOKST) kuram?na dayanan bili?sel bir yap?y? ölçer. Bu yap?, bireyin sorunlar?n nedenleri yerine, istenen sonuçlara ve bu sonuçlara ula?mak için at?lacak ad?mlara odaklanma e?ilimini ifade eder.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek, bireyin güçlü yönlerini, ba?ar?lar?n? ve istisnalar? (sorunun ya?anmad??? zamanlar?) fark etme yetene?ini de?erlendirir. Yüksek puanlar, bireyin daha yap?c?, umutlu ve gelece?e yönelik bir **dü?ünce tarz?na** sahip oldu?unu gösterirken, dü?ük puanlar sorun odakl? ruminasyon e?ilimine i?aret edebilir. Bu yap?, çözüm olu?turma sürecinin bili?sel bile?enlerini kapsar.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas?, Arslan, Okur ve Jordan (2021) taraf?ndan gerçekle?tirilmi? olup, kapsaml? psikometrik geçerlik kan?tlar?n? sunmu?tur. Yap? geçerli?ini test etmek amac?yla Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. DFA sonuçlar?, ölçe?in orijinal çok boyutlu yap?s?n?n Türk örnekleminde de korundu?unu ve veri ile teorik model aras?nda iyi bir uyum oldu?unu göstermi?tir.

Uyarlama çal??mas?nda ayr?ca di?er ilgili psikolojik yap?larla korelasyonel analizler (ölçüt ba??ml? geçerlik) yap?larak ölçe?in teorik beklentilerle tutarl?l??? desteklenmi?tir. Spesifik uyum indeksleri ve katsay?lar?, detayl? geçerlik kan?tlar? için orijinal referans makalesinde mevcuttur.

Güvenirlik

Çözüm Odakl? Dü?ünme Ölçe?i'nin güvenirlik analizleri, ölçek maddelerinin iç tutarl?l???n? de?erlendirmeyi içermi?tir. ?ç tutarl?l?k, genellikle Cronbach Alfa katsay?s? ile rapor edilmi?tir.

Türkçe uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in genel iç tutarl?l?k katsay?s?n?n yüksek ve kabul edilebilir düzeyde oldu?u tespit edilmi?tir, bu da ölçek maddelerinin ayn? temel psikolojik yap?y? ölçmekte yüksek oranda tutarl? oldu?unu gösterir. ?ç tutarl?l???n yan? s?ra, ölçe?in zamana kar?? kararl?l???n? belirlemek amac?yla test-tekrar test güvenirlik analizlerinin de yap?lm?? olmas? muhtemeldir, ancak bu de?erler için ana referans kayna?a ba?vurulmal?d?r.

Faktör Analizi

Solution Building Inventory (SBI), genellikle çözüm odakl? dü?ünmenin birden fazla alt boyutunu içeren bir yap?ya sahiptir. Türkçe uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in faktör yap?s?n?n Türk kültüründe de ba?ar?l? bir ?ekilde korunup korunmad??? incelenmi?tir. Bu amaçla, **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** temel analiz yöntemi olarak kullan?lm??t?r.

Ara?t?rmac?lar, DFA sonuçlar?na dayanarak, Çözüm Odakl? Dü?ünme Ölçe?i'nin orijinal ölçekteki teorik boyutlar? yans?tan kabul edilebilir bir faktör yap?s?na sahip oldu?unu ve modelin Türk örneklemine uygun oldu?unu rapor etmi?lerdir. Bu analizler, ölçe?in kültürel adaptasyonunun ba?ar?l? oldu?unu ve yap?sal e?itli?in sa?land???n? desteklemektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Bireysel veya grup uygulamas?na uygun, öz bildirim envanteri.

Language Available: Türkçe (Turkish).

Population Group: Yeti?kinler ve yüksekö?retim ö?rencileri.

Age Group: Genellikle 18 ya? ve üstü.

Population Details: Ölçe?in uyarlama çal??mas?, Türkiye'deki farkl? üniversitelerden ve genel popülasyondan toplanan bir örneklem üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Methodology: 5'li Likert tipi derecelendirme kullan?lm??t?r. Derecelendirme seçenekleri tipik olarak 1 (Hiçbir zaman) ile 5 (Her zaman) aras?nda de?i?mektedir. Ölçek puan?, maddelere verilen yan?tlar?n toplanmas?yla elde edilir.

Anahtar Kelimeler

Öz Bildirim, Psikometrik Araç, **Çözüm Odakl? Terapi**, Likert Ölçe?i, **Uyarlama Çal??mas?**.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi, sorumlu yazar?n akademik profillerinde bulunabilir; bu kaynakta do?rudan sa?lanmam??t?r.

Affiliation Email addresses: Sorumlu yazar?n e-posta adresi: okursinan8@gmail.com

Correspondence Address: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas? ve buna ait psikometrik veriler **2021** y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in akademik veya klinik amaçlarla kullan?m? için yasal izinler ve telif haklar?, sorumlu yazar Sinan Okur ve ilgili yay?n kurulu?u (Journal of Solution Focused Practices) ile ileti?ime geçilerek teyit edilmelidir.

Uyarlama çal??mas?n?n orijinal PDF makalesi a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: turk-orneklemde-cozum-odakli-envanterin-dogrulanmasi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Arslan, Ümu?t; Okur, Sinan; and Smock Jordan, Sara (2021) "The Validation of Solution Building Inventory in the Turkish Population," Journal of Solution Focused Practices: Vol. 5 : Iss. 1 , Article 2.

Makalenin dijital ba?lant?s?: digitalscholarship.unlv.edu/journalsfp/vol5/iss1/2

Çözüm Odakl? Dü?ünme Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, telif haklar? ve yay?n k?s?tlamalar? nedeniyle bu akademik giri?te yay?mlanmamaktad?r. Ölçek maddelerine eri?im sa?lamak için yukar?da belirtilen orijinal bilimsel makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM